

[Aksel Larsen.]

ikke have, at et enkelt lille fagforbund, der kun dækker en brøkdæl af den industri, hvori medlemmerne arbejder, ved at forkaste et mæglingforslag skal kunne forårsage en omfattende storkonflikt. Argumentet halter imidlertid. Det halter, fordi der udmærket kan være tale om, at de fagforbund, der på denne måde er kædet sammen, har så vidt forskellige overenskomstforhold, at et mæglingforslag, der formelt set yder det samme tillæg til lønnen eller feriegodtgørelsen, aldeles ikke har samme betydning for samtlige forbunds medlemmer.

Det kan endvidere tænkes, at forligsmanden stiller vidt forskellige mæglingforslag, f. eks. et mæglingforslag for faglærte metalarbejdere, et andet mæglingforslag for arbejdsmænd i jernindustrien, et helt tredje mæglingforslag for kvinderne i jernindustrien og måske et helt fjerde for andre fag, der er beskæftiget i jernindustrien, og naturligvis et femte for jord- og betonarbejdere eller hvilke andre der måtte komme ind under det kompleks af mæglingforslag; forligsmanden stiller. Det ville under disse omstændigheder være absolut urimeligt at kæde sådanne mæglingforslag sammen, erklære dem for en helhed og forlange, at stemmerne skal tælles op som en helhed, men ikke desto mindre var det noget sådant, der blev gjort mange gange ved dette forårs betydningfulde afgørelse af overenskomsterne.

Resultatet af afstemningen på disse vilkår blev offentliggjort, som om forligsmandens omfattende mæglingforslag var blevet vedtaget. Det blev fastslået, at flertallet af arbejderne, nemlig 215 279, havde stemt ja, medens kun et mindretal på 158 191 havde stemt nej. Hvad arbejdsgiverne angår, foregår optællingen af stemmer i henhold til arbejdsgiverforeningens egne regler, hvorefter der stemmes i henhold til millioner kroner udbetalt arbejds løn, og arbejdsgiverne vedtog mæglingforslaget med 1524,7 mill. kr. mod 284,5 mill. kr. Men det, der er interessant i denne forbindelse er, at man fra forligsmandens side meddelte, at nu var stemmerne talt sammen, og der var 215 000 ja-stemmer mod 158 000 nej-stemmer på arbejderne side, altså et stort flertal af ja-stemmer. Sådan så det ud på papiret; og sådan så det ud i den offentlige bekendtgørelse, men i realiteten så det noget anderledes ud. I realiteten var der blandt de arbejdere, der havde haft lejlighed til at stemme ved urafstemning, et stort flertal af nej-stemmer, medens de, der havde stemt ja, kun udgjorde et mindretal. Der var 139 120, der havde stemt nej, og 123 354,

der havde stemt ja til forligsmandens mæglingforslag.

Hvordan kan det dog være, at sammen-tællingen gav til resultat, at mæglingforslaget kunne erklæres for vedtaget? Jo, for den gældende forligsmandslov siger, at hvis i et forbund under en sådan sammenkædning stemmedeltagelsen har været mindre end 75 pct., så skal de såkaldte kompetente forsamlinger, og det vil i de fleste tilfælde sige hovedbestyrelserne, træde sammen og stemme for resten af de 75 pct. Ligeledes kan der være forbund, der overhovedet ikke har urafstemning, men hvor den kompetente forsamling, altså hovedbestyrelsen, stemmer på samtlige medlemmers vegne. Det viser sig, at den væsentlige del af forligsmandens opgørelses flertal af ja-stemmer stammer fra et enkelt forbund, nemlig Handels- og Kontormedhjælperforbundet. Dette forbund har 47 000 medlemmer, nøjagtigt 47 366. I dette forbund stemmer man alene ved kompetent forsamling, og den kompetente forsamling afgav 47 366 ja-stemmer og ingen nej-stemmer. Dette blev godkendt af forligsmanden, der dog, såvidt jeg har kunnet forstå, så sig nødsaget til at foretage en reduktion med 25 pct., da det ikke kan være tilladt for et forbund med kompetent forsamling at stemme med større stemmevægt end de forbund, der havde urafstemning eller en blanding af urafstemning og kompetent forsamling.

Det interessante ved det er imidlertid, at kun ca. 3 000 af Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds medlemmer arbejder hos medlemmer af Arbejdsgiverforeningen og på en eller anden måde kan blive berørt af forligsmandens mæglingforslag. Ikke desto mindre har Handels- og Kontormedhjælperforbundets hovedbestyrelse kastet hele forbundets medlemstal ind i afstemningen, og forligsmanden har godkendt dette. Det er svært for mig at se, hvorefter det kan bringes i overensstemmelse med selve § 11 i lov om mægling i arbejdsstridigheder. Det var ikke således, at Handels- og Kontormedhjælperforbundets kompetente forsamlings afstemning var eneafgørende for det såkaldte flertal af ja-stemmer, som forligsmanden meddelte der var, men det var en meget væsentlig faktor.

Hvordan det ellers er gået, kan jeg belyse ved nogle eksempler. I arbejdsmandsforbundet var der ca. 100 000 medlemmer, der deltog i afstemningen. Af dem stemte 50 597 ja og 49 054 nej. Stemmerne stod altså omtrent lige ved medlemmernes afstemning. Men derpå trådte hovedbestyrelsen og grupperepræsentantskabet sammen og af-